

netop en Ordning af den Karakter vilde have været lige saa nyttig til Opfyldelse af vor Neutralitetsvagt i Krigens Dage og meget mindre byrdefuld for Danmark end den Ordning, vi havde paa det paagældende Tidspunkt; maaske kunde der endda i givne Situationer til den Ordning, vi den Gang havde, have knyttet sig meget store Farer, som ikke vilde have været knyttet til en Ordning af den Beskaffenhed, vi her foreslaar. Det er paa saadanne Erfaringer om Danmarks almindelige Stilling, at vi bygger vor Opfattelse, og med Hensyn til Danmarks Folkeforbundsforpligtelser ser jeg ikke nogen Mulighed for at rejse Tvivl om, at disse i fuldeste Maal kan opfyldes og opfyldes i enhver Henseende loyalt — for at bruge det Ord, som den ærede Ordfører for Partiet Venstre anvendte — med en Ordning af den Karakter, vi her foreslaar. Det ærede Medlem henviser, og der henvises jo af og til, til en eller anden Udtalelse fremsat ogsaa indenfor Folkeforbundet. Jeg tror dog, at de Udtalelser, man først og sidst har Grund til at lægge Mærke til, er Udtalelser fra de to Mænd, der er Ordførere for England og Frankrig i Militærspørgsmaal indenfor Folkeforbundet. Jeg minder om, at Robert Cecil for sit Vedkommende har udtalt sig ikke blot om de juridiske Forpligtelser, men har føjet til, at Spørgsmaalet om, hvorvidt et Land burde have haft i en given Situation et Militærvæsen eller burde have haft mere Militærvæsen, end det faktisk havde, var et Spørgsmaal, der overhovedet ikke kunde rejses. Jeg minder om, at Paul Boncour som Ordfører for den franske Delegation under Forhandlingerne om Genève-Protokollen stærkt har understreget den Stilling, som den Gruppe af Stater maatte have, som ud fra egne Synspunkter mente at kunne foretage, under Hensyn til egne Interesser, en betydelig Nedsættelse af deres Militærvæsen, saaledes at de ikke kunde tænkes at deltage i nogen Art af alvorlige militære Sanktioner. Han har fremhævet i stærke Ord, at efter den Forkyndelse, der fandt Sted fra Sejrherrens Side i Krigens Dage, og efter de Udtalelser, der anvendtes, da Freden sluttedes, og Folkeforbundet blev til, var det umuligt at komme til disse Stater med Krav om, at de skulde opretholde det ene eller det andet Maal af militær Udstyrelse; det var berettiget for dem i fuld Loyaltet og med den fuldeste Ret at gennemføre betydelige Indskrænkninger i deres Militærvæsen. Dette tror jeg turde være tilstrækkelig i denne Henseende.

Venstres Ordfører sagde, og dermed

knyttede han sine Ord til Udtrykkene i Partiets Betænkning, at vi strøg Pligterne fra os ved en Ordning af denne Beskaffenhed, mistede Rettighederne, det er næsten de Ord, der staar i Betænkningen. Jeg tror, det er meget stærke Ord og unødige stærke Ord. Jeg for min Del glæder mig dog over, at disse Udtalelser i Partiet Venstres Betænkning har faaet en Begrænsning, som i givet Tilfælde kan faa sin store Rækkevidde, idet der til de meget stærke Ord er føjet tre Ord, nemlig: „paa nærværende Tidspunkt“.

For de Forsoningsbestræbelser, der fra vor Side udfoldes og ogsaa fremtidig vil blive udfoldet, knytter der sig en særlig Interesse til, hvorledes disse Ord nu forstaaes af Venstrepartiet, og maaske navnlig til, hvorledes de vil blive forstaaet og fortolket i den kommende Tid. Den ærede Ordfører for det konservative Folkeparti sagde, at der var ikke nogen dybtgaaende Uenighed mellem de Konservative og Partiet Venstre i hele dette Spørgsmaal. Fremtiden vil vise det. Og om denne Uenighed vil komme til at træde for Dagen, vil afhænge af, hvorledes man indenfor Partiet Venstre forstaaer disse Udtalelser.

I Øjeblikket gør man sin Optagelse af en Realitetsforhandling afhængig af forskellige Forhold. Man siger, at vi maa afvente Tysklands Optagelse i Folkenes Forbund. Ja, denne Optagelse vil jo forhaabentlig og sandsynligvis finde Sted i Løbet af ganske kort Tid. Vi ved jo, at i disse Dage, da vi staar i denne Forhandling, gennemgaaer Folkenes Forbund en ganske betydelig Krise, men vi har vel Lov til at glæde os over, at denne Krise ikke knytter sig til et Modsætningsforhold mellem de Stater, som har en særegen Interesse for os, mellem de Stater, mellem hvilke de store Vanskeligheder i Øjeblikket ellers ligger. Saaledes som Krisen i Øjeblikket er, er det en Krise, der knytter sig til Spørgsmaalet om visse Værdighedsforestillinger hos to Stater, der staar udenfor de store vanskelige europæiske Spørgsmaal, og man kan vel derfor regne med, at denne Krise vil blive overstaaet, og at de stærke økonomiske og almenpolitiske Grunde, som førte til Aftalerne i Locarno mellem Europas største Magter, ogsaa vil være stærke nok til nu at føre ud i Livet den Ordning, der da blev planlagt og besluttet.

Saa har imidlertid baade i Ordførerens Udtalelser og i Betænkningen Venstrepartiet tilføjet, at det drejer sig ikke blot om at se Tysklands Optagelse i Folkenes Forbund, men ogsaa om at se Virkningen deraf.